

Nr 331

Av herr **Nelander m.fl.**, om *bilateral hjälp till utvecklingsländerna genom svenska frivilligorganisationer och svensk mission.*

(Lika lydande med motion nr 366 i Första kammaren)

Vår insats för hjälp till utvecklingsländerna — såväl den multilaterala som den bilaterala — har starkt stöd hos den svenska opinionen. Allmänt godtar man den synpunkten, att vi, som skonats från två världskrig och njutit en 150-årig fred, har skyldighet att hjälpa de folk, som haft svårigheter i sin frihetskamp eller på grund av fattigdom och missväxt inte kan sörja för sin befolkning i olika avseenden.

I årets statsverksproposition har hjälpen till u-länderna ökat med 55 miljoner kr. Det är emellertid långt kvar till den målsättning, som riksdagen fastställde 1961, nämligen en procent av bruttonationalprodukten att uppnås vid 1970-talets ingång. Med den ökningstakt som hittills **presterats** skulle det dröja betydligt mer än ett halft sekel, innan denna målsättning uppnås.

När det gäller den bilaterala hjälpen och Styrelsens för internationell utveckling (SIDA) fältarbete, så har SIDA som synes av statsrådet föreslagits få medel för de projekt som man ansett sig kunna klara och vartill medel begärts. SIDA vill koncentrera denna hjälp till ett fåtal länder — sex länder, där mera omfattande teknisk biståndsverksamhet må bedrivas jämte en yttre krets av nio länder, där mindre biståndsinsatser pågår och bör fullföljas.

En koncentration av verksamheten torde vara betydelsefull och nödvändig. Man bör dock — enligt vår mening — inte vara absolut bunden vid denna ram.

I likhet med föredragande statsrådets yttrande (sid. 56 i bilaga 5 till statsverkspropositionen) bör man, om starka skäl talar härför, kunna gå utanför den föreslagna ramen med biståndshjälpen — såväl geografiskt som med hänsyn till ämnesområden.

På sidan 58 i utrikesdepartementets huvudtitel har statsrådet ett yttrande som vi vill starkt understryka: »Att söka tillvarata de stora fonder av idealitet som finns hos ungdomen, inom missionen och i folkrörelserna är säkerligen en riktig biståndspolitik. Inom missionen finns också samlad en prak-

tisk erfarenhet av ganska exceptionellt slag... Den överblick över hela biståndsfältet, som SIDA nu fått, kommer säkerligen att ge verket anledning att tacksamt notera det kompletterande u-landsbistånd, som främst missionen men även kooperationen och fackföreningsrörelsen satsar medel på. I den mån sådana enskilda biståndsgivare hemställer om statliga bidrag för härför lämpade projekt, bör SIDA — liksom Kungl. Maj:t hittills — pröva framställningarna i positiv anda.»

Sådan hjälp via frivilligorganisationer har under de senaste åren förmedlats. Sålunda fick t.ex. under budgetåret 1964/65 olika svenska missioner (Svenska Kyrkans mission, Mission Libre Suédoise, Evangeliska Fosterlandsstiftelsen för Bacho, Etiopien, Lutherska Världsförbundet — Jerusalem och Jordanien, Missionssjukhus i Ndolaye, Tanzania, Frälsningsarméns yrkesskola i Leopoldville, Svenska Jerusalemsföreningens verksamhet i Betlehem, Filadelfiaförsamlingens mission i Liberia) sammanlagt bidrag av kr. 225 670: 41.

Under sista halvåret 1965 (första hälften av budgetåret 1965/66) har genom sådana organisationer förmedlats bidrag på 398 000 kr. (Lutherska Världsförbundet, Svenska Missionsrådet för Kongo, Lutherhjälpen för Tanzania, Svenska Kyrkans bespisning i Rhodesia).

Vi anser det både lämpligt och behjärtansvärt, att utvecklingen på biståndsområdet — i överensstämmelse med statsrådets ovan anförda intentioner — fortsätter och utökas i omfattning. Detta gäller främst i de länder, där svensk mission är företrädd och länge varit i verksamhet och där man sålunda har sjukhus, skolor, verkstadsskolor, etc., som är i behov av nyinvesteringar. Även om detta skulle gälla ett utanför den föreslagna geografiska ramen liggande land bör en sådan dirigering av hjälp kunna övervägas.

Vi vill därför föreslå, att utöver de anslagsbelopp, som föreslagits för SIDA:s verksamhet, beviljas ett ytterligare belopp av en miljon kronor att användas av SIDA för punktinsatser i anslutning till tidigare bedrivna svensk verksamhet av frivillig eller missionskaraktär. SIDA bör härvid inte vara strikt bunden till de angivna prioritetssländerna.

Med stöd av vad ovan anförts får vi hemställa,

- 1) att riksdagen för sådan verksamhet som bedrivs av svensk frivilligorganisation eller svensk mission och som av SIDA bedömes kunna inordnas under den svenska bilaterala hjälpen anslår ett belopp av ytterligare kr. 1 000 000:—,
- 2) att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t må ge till känna vad ovan anförts i fråga om den svenska bilaterala hjälpen

till u-länder genom svenska frivilligorganisationer och svensk mission.

Stockholm den 25 januari 1966

Eric Nelander

Åke Zetterberg

Carl Eric Hedin

Mårten Werner

Erik Larsson
i Norderön

Yngve Hamrin

Sven Johansson

Hans Nordgren

David Gomer

Lisa Johansson

Evert Svensson

Sigfrid Löfgren

Augustinus Keijer

M. Berglund

Thorvald Källstad

Einar Rimmerfors

Bertil Rubin

Axel Gustafsson

Filip W. Fridolfsson
